

Advokatene

Årsrapport 2021

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON

The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Innhold

3	Forord
4	Administrasjonen i KS
5	Om KS Advokatene
6	Organisering
7	Faggrupper
8	Fagarbeid
11	Bemanning
12	Oppgavefordeling
13	Kurs
14	Advokatoppdrag
15	Inntjening
16	Interessepolitikk og medlemservice
17	Kontorsteder

Forord

I fjor utarbeidet vi for første gang en særskilt årsrapport for virksomheten i KS' juridiske enhet. Formålet var å gi et innblikk i KS Advokatenes arbeid. Dette var et svar på økt interesse for virksomheten vår.

Vi har nå erfart at det har vært nyttig å kunne gi en orientering i et slikt format, enten rapporten leses digitalt eller i papirutgave. Derfor lager vi nå en årsrapport for 2021, og tar sikte på å fortsette med dette fremover.

Interessen for virksomheten kommer fra flere hold. Særlig hyggelig er det med de mange studentene som er nysgjerrige på muligheten for å jobbe som advokat i KS. Hvert år får 6-8 studenter oppleve KS Advokatene fra innsiden gjennom traineeopphold. Disse får kjenne på den interessante kombinasjonen av å jobbe i en hektisk advokathverdag med ordinære klientoppdrag, samtidig som man håndterer viktig interessepolitisk arbeid og støtter opp under KS' øvrige virksomhet. I prosessen med å velge ut traineer, slår det oss hvor mange dyktige og engasjerte jusstudenter det er. Under oppholdene blir det tydelig hvor heldige vi er for at de har valgt ut oss.

Advokatenheten skal være rigget for å tilpasse seg de behovene KS og medlemmene til enhver tid har. Mens det i 2020 var en tydelig

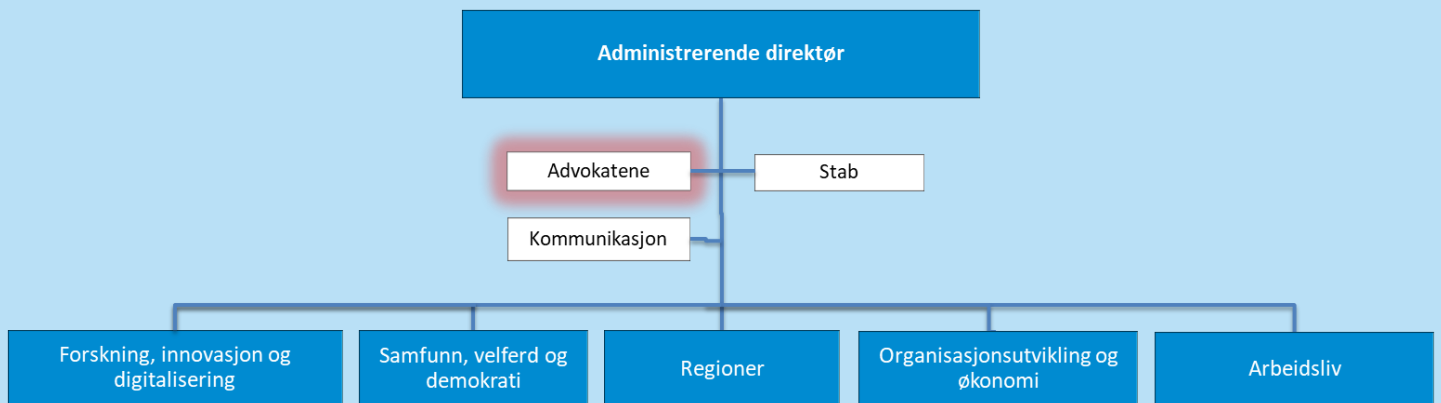
endring i porteføljen av oppdrag fra kommunene, opplevde vi 2021 som noe nærmere et normalår. Det er selvsagt forventet at vi kan omstille oss. Likevel har det vært fint å se i praksis hvordan advokatene og øvrige ansatte har tilpasset tjenestene for å støtte arbeidet med kommunesektorens nye og vanskelige oppgaver under pandemien.

I 2021 etablerte vi oss med advokater også i Nord-Norge. Vi mener det er en riktig prioritering med tilstedeværelse i nord, og har fått positive tilbakemeldinger på denne avgjørelsen. Fra før har vi advokater ved regionskontoret i Kristiansand, i tillegg til hovedkontoret i Oslo. Vi håper å få til en offisiell markering av etableringen i Tromsø i løpet av 2022.

*Tor Allstrin, juridisk direktør
Oslo 2022*

Oversikt - Administrasjonen i KS

Om KS Advokatene

KS - Kommunesektorens organisasjon er en arbeidsgiver-, interesse- og rådgivningsorganisasjon. I offentlig sektor er KS den største arbeidsgiverorganisasjonen, og alle norske kommuner og fylkeskommuner er medlemmer.

Organisasjonens visjon er en selvstendig og nyskapende kommunesektor.

KS har hovedkontor i Oslo, 15 kontorsteder i 8 regioner i Norge og et Europa-kontor i Brussel.

Organisasjonen er politisk styrt, og i det daglige ledes administrasjonens arbeid av administrerende direktør. Juridisk direktør sitter i hans ledergruppe.

KS Advokatene er KS' advokatkontor, og utgjør den juridiske avdelingen i organisasjonen. Som organisasjonsadvokater har vi dermed alle landets kommuner og fylkeskommuner som klienter. Vi yter dessuten tjenester til kommunalt eide bedrifter og virksomheter. I tillegg bistår vi KS som internadvokater.

Kommuner er komplekse organisasjoner som kommer i kontakt med svært mange rettsområder. Vi yter juridisk bistand innenfor de fleste av disse, og fører saker for alle rettsinstanser. I

tillegg til ordinær advokatbistand gir vi medlemsservice og utfører interessepolitisk arbeid for KS og kommunesektoren.

KS Advokatene er et av landets tre største advokatkontorer som kun bistår det offentlige. Kontoret ledes av juridisk direktør og avdelingsdirektør som hans stedfortreder.

Advokatene har med bakgrunn fra privat og offentlig sektor en variert spisskompetanse som er satt sammen for å dekke kommunesektorens særskilte behov.

Fordelingen mellom medlemsservice, advokatoppdrag, interessepolitisk arbeid og innoppdrag kan variere fra år til år. Det er KS' virksomhet og medlemmenes behov som til enhver tid styrer advokatenes prioriteringer.

Organisering

Faggrupper

Alle advokatene er fordelt på fem faggrupper:

- ⇒ Arbeidsliv
- ⇒ Kommunal- og forvaltningsrett
- ⇒ Konkurrans- og selskapsrett
- ⇒ Fast eiendom og miljø
- ⇒ Eiendomsskatt, skatt, mva og digitale spørsmål

Det er ikke vanntette skott mellom faggruppene, og de fleste advokatene er med i flere

grupper, beroende på behov, kompetanse og interesse.

Faggruppene skal tjene flere funksjoner, og blant annet være en arena for utveksling av fagkunnskap innen gruppens kompetanseområder.

Hver faggruppe har en leder som blant annet har visse koordineringsoppgaver. Faggruppelederne møter jevnlig juridisk direktør og avdelingsdirektør for å drøfte spørsmål på tvers av faggruppene.

Fagarbeid 2021

Sett under ett var 2021 et normal-år for KS Advokatene. Det var en høy oppdragsmengde, og den totale porteføljen var satt sammen på en forventet måte.

Mange av sakene advokatene jobber med har betydning for flere kommuner enn den kommunen saken gjelder direkte. Mange interessante saker er underlagt taushetsplikt, men vi kan her gi noen innblikk i enkelt-oppgaver og enkelt-oppgaver som illustrerer bredden i hva advokat-avdelingen befatter seg med i løpet av et år.

På arbeidsrettens område er det verdt å merke seg at boken *Endring og opphør av arbeidsforhold* kom ut i tredje utgave.

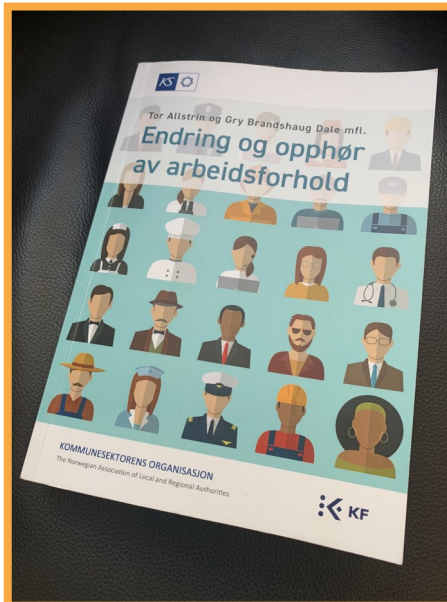
KS Advokatenes årlige arbeidsrettskurs ble avholdt hybrid for første gang, og fikk gode tilbakemeldinger.

I samarbeid med Arbeidslivsavdelingen i KS har advokatene vært med på å sette i gang et arbeid for å få flere som står utenfor arbeidslivet inn i arbeid ved å vurdere innholdet i kvalifikasjonsprinsippet nærmere. En av arbeidsrettsadvokatene har dessuten sittet i utvalget som leverte NOU 2021: 9 *Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv – Utredning om tilknytningsformer og virksomhetsorganisering*.

På området for offentlig støtte har vi hatt en

rekke advokatoppdrag, og interessepolitisk har vi blant annet bidratt til innspill til Stortingets Næringskomité i forbindelse med arbeidet med ny *lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte* - støtteprosessloven.

Advokatene har videre arbeidet med å ajourføre og videreutvikle advokatenes standardkurs om offentlig støtte, og har foredratt på det årlige statsstøtterettskurset.

På anskaffelsesområdet ser vi en økning av saker om erstatning for positiv kontraktsinteresse, samt større og mer sammensatte og komplekse saker.

KS Advokatene jobber også fremdeles mye med temaet arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, og følger tett opp regjeringens arbeid med Norges-modell. Dessuten satt advokatene i NFDs arbeidsgruppe for samord-

ning av kommunale innkjøp.

I tillegg fikk vi - tross perioder med nedstengninger - fullført tre fysiske samlinger for Sertifiseringskurset for 2021, og tatt igjen kurs- etterslepet fra 2020.

Advokatene holdt også digitalt innlegg på årsamling 2021 for KS Innkjøpsforum (KSI). Det gode medlemsoppmøtet på årssamlingen viste at kommunale innkjøpere ser stort behov

for å møtes, dele erfaringer og øke sin kompetanse. KSIs sekretariat hører administrativt innunder advokatene, og samhandlingsavtalen mellom KSI og KS er under revisjon, blant annet med sikte på å styrke og tydeliggjøre KS' veiledning innen offentlige anskaffelser, spesielt innen strategisk innkjøpsledelse og forankring.

KSI har i 2021 deltatt på flere arenaer med samarbeidspartnere for å spre kompetanse innen anskaffelsesstrategi, strategisk ledelse og prosjektledelse, gevinstrealisering, kontraktsoppfølging og ivaretagelse av bærekraft.

KS Advokatene trådte inn som partshjelp for Trondheim kommune i den såkalte «el-sparkesykkelsaken» i Høyesterett. I kjøp-

vannet av dommen har advokatene igangsatt et arbeid for å vurdere hvordan saken interessenpolitisk best mulig kan følges opp for å ivareta kommunesektorens interesser.

En av advokaten har sittet i en komite nedsatt av Norsk Standard for utarbeidelse av en blankett som standard ved inngåelse av utbyggingsavtaler mellom kommuner og utbyggere. Det tas sikte på at standarden tas i bruk i løpet av 2022. KS Advokatene har i forlengelsen av dette tatt initiativet til et FOU-prosjekt for å lage en veiledning for hvordan kommuner kan bruke blanketten for å ivareta innbyggernes interesser på best mulig måte.

På området for fast eiendom og miljø, har særlig omfanget av saker knyttet til vann og avløp økt. Her har vi etablert et godt samarbeid med Norsk vann.

Faggruppen for eiendomsrett jobbet videre i 2021 med å avklare både rettslige og faktiske spørsmål knyttet til vindkraft på land og havvind. I samarbeid med Norsk Vann jobbet vi med å få på plass en ny grunneieravtalemal for legging av vann og avløpsledninger over privat eiendom. Advokatene bistod dessuten

KS i høringsarbeidet knyttet til forslag om innføring av en ny områdemodell i plan- og bygningsloven.

Advokatene samhandler også tett med KS Eiendomsskatteforum (KSE). Fagforumets sekretariat hører administrativt innunder KS

Advokatene.

KSE hadde digital årssamling i april, med faglig innlegg fra advokatene. I samarbeid med advokatene ble det også holdt tre todagerskurs i eiendomsskatt. Mye av både sekretariatets og eiendomsskatteadvokatenes kapasitet går til å besvare medlemshenvendelser om eiendomsskatt.

Av faglige eiendomsskattesaker nevnes særlig veiledning gitt til kommuner knyttet til etablering av særskilte skattegrunnlag og overgangsregel for utfasing av eiendomsskatt på produksjonsutstyr. En kommune som ble saksøkt for beregning av særskilt skattegrunnlag,

vil motta økonomisk støtte fra KSE hva gjelder behandling av saken i tingretten.

Kommunene fikk dessuten en ny veileder som omhandler kontorjustering av eiendomsskattetakster. I tillegg avga KS høringssvar i sak om nytt verdsettelsessystem for fritidsboliger i formuesskatten, og sekretariatet samarbeider med Skatteetaten om ny delingsløsning for levering av boligers formuesgrunnlag.

Advokatene har for øvrig bidratt i flere samarbeidsprosjekter mellom KS og Skatteetaten som skal gi kommunene sikker digital tilgang til skatte- og inntektsopplysninger for løsning av ulike kommunale oppgaver.

På digitaliseringsområdet har advokatene dessuten gitt bistand både internt og til medlemmene. Det er særlig etterspørsel etter juridisk bistand til vurdering av behovet for og opprettelse av databehandleravtaler.

Bemanning per 1.1.2022

Per 1. januar 2022 jobber det 22 advokater hos KS Advokatene. Blant disse er det én som også jobber for Forhandlingsavdelingen i KS. I tillegg er det avtalt tiltredelse for ytterligere en advokat i februar 2022.

Advokatene får bistand fra tre advokatsekretærer, hvorav én advokatassistent MNA.

I tillegg gis det administrativ støtte fra en spesialkonsulent, som også bistår fagforumene

KS Eiendomsskatteforum (KSE) og KS Innkjøpsforum (KSI). Sekretariatslederne i de to fagforumene hører administrativt innunder KS Advokatene.

For øvrig har KS Advokatene én student på et praktikantopphold. Gjennom året har normalt 6-8 studenter opphold hos oss.

- ⇒ 22 advokater
- ⇒ 3 advokatsekretærer
- ⇒ 1 spesialkonsulent
- ⇒ 2 sekretariatsledere
- ⇒ 1 studentpraktikant

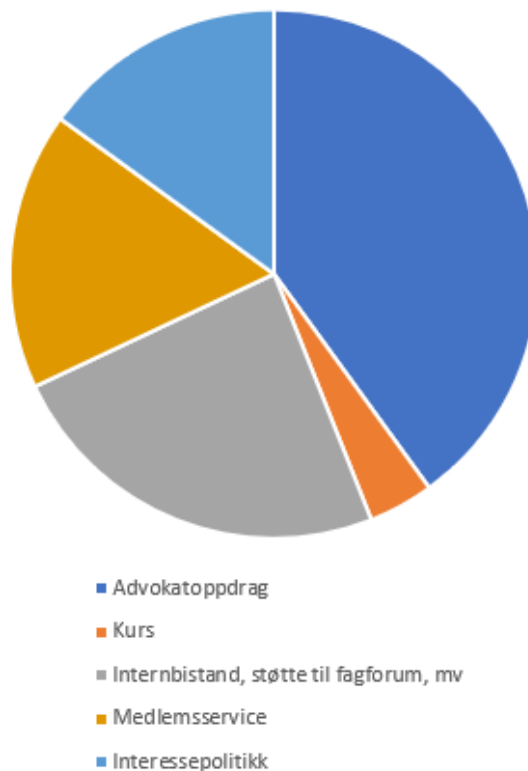
Oppgavefordeling 2021

2021 utgjorde advokatoppdragene den største andelen av oppgavene med 40 %, som var en oppgang på fra 2020.

Medlemsservice utgjorde 17 % og interessepolitikk utgjorde en andel på 15 %, som begge var noe ned fra 2020.

Internbistand, bistand til KS datterselskaper og fagforumene samt administrative oppgaver utgjorde 24 %, som var en liten oppgang.

Kursandelen var tilsvarende 2020.

Kurs 2021

Advokatene brukte nærmere 1 400 timer på å forberede og holde kurs i 2021. Det er omtrent på samme nivå som i 2020. Til tross for vanskeligheter med å gjennomføre kurs, ble det avholdt flere kurs i løpet av året. Blant annet ble det årlige arbeidsrettskurset og det årlige forvaltningsrettskurset avholdt. Sertifiseringskurset i anskaffelser ble også tatt videre, og det ble holdt flere takseringskurs. I tillegg ble det holdt regionale kurs.

Advokatoppdrag 2021

KS Advokatene påtok seg rundt 400 nye advokatoppdrag i 2021. I tillegg jobbet advokatene videre med oppdrag som ikke ble avsluttet i 2020.

Rundt 16 % av advokatoppdragene utviklet seg til å bli tvistesaker for domstolene. I halvparten av disse ble det inngått forlik, mens det ble avsagt dom i de resterende.

Advokatoppdragene fakture-

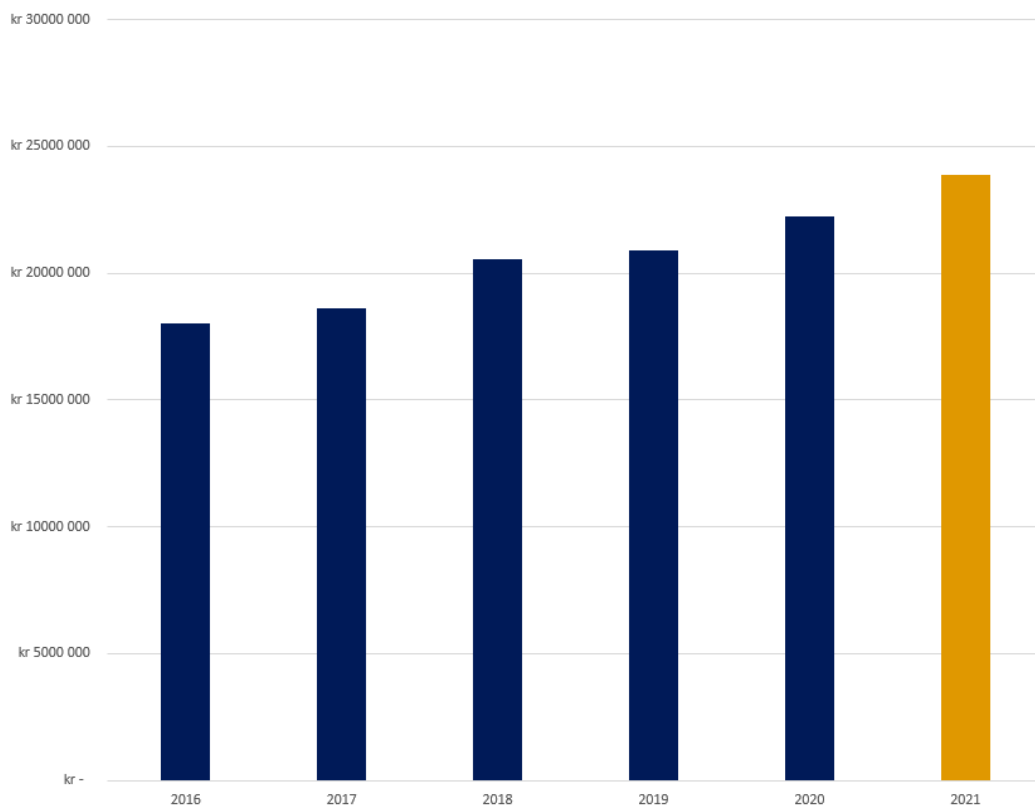
res, men det er ikke meningen at den juridiske enheten skal gå med overskudd. Det ligger således et selvkostprinsipp i bunnen, samtidig som prissettingen ikke bør være slik at kommunene som bruker KS Advokatenes tjenester får en urimelig fordel sammenlignet med kommuner som benytter seg av andre leverandører av juridisk bistand.

Inntjening 2021

Økningen i inntjening har vedvart i flere år. Advokatene hadde i 2021 en inntjening på NOK 23,9 millioner. Dette omfatter i

hovedsak ordinært salær, men også inntekter fra kompetansebyggende aktiviteter som kurs, seminarer og foredrag.

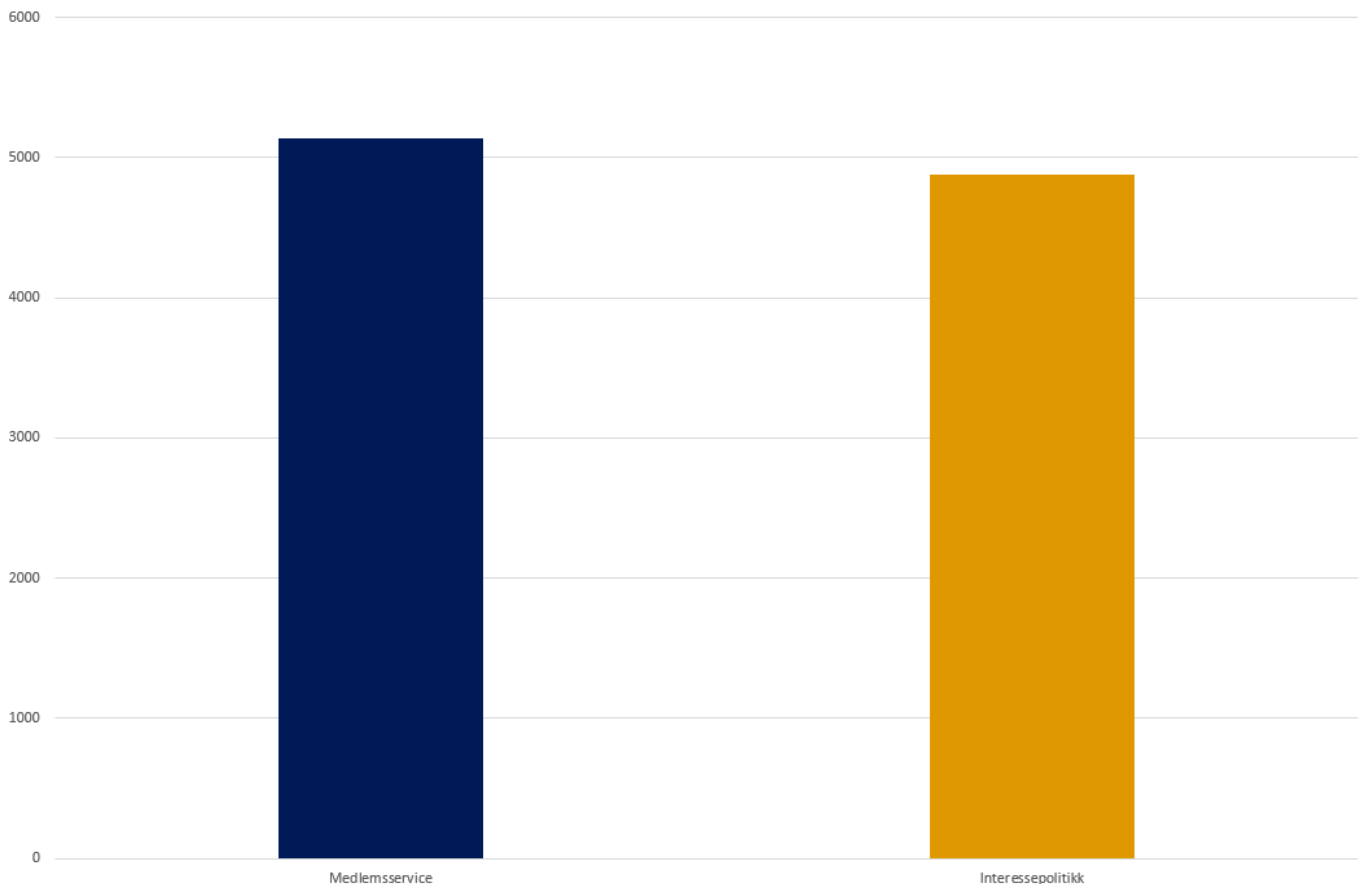
Medlemsservice og interessepolitikk 2021

Advokatene gav kommunene 5 142 timer medlemsservice i 2021. Dette er noe mindre enn i 2020, men betydelig økning fra 2019.

Medlemsservice er juridisk bistand som ikke

overstiger én time, og faktureres ikke.

Advokatene la ned 4 881 timer med interessepolitisk arbeid for KS og kommunesektoren.

Kontorsteder

Haakon VII's
gate 9
Oslo

Hovedkontoret for KS Advokatene er Kommunenes hus i Oslo. I tillegg er to av advokatene lokalisert fast ved KS' regions-

kontor i Kristiansand og ytterligere to advokater er lokalisert ved regionskontoret i Tromsø.

Tordenskjoldsgate 65
Kristiansand

Strandveien 13
Tromsø

KS Advokatene
PB 1378 Vika
0114 Oslo
Telefon: 24 13 26 00 E-post: ksadvokatene@ks.no
www.ksadvokatene.no